

Édesnarancs olaj

Kiadás száma: 1.1
Kiadás kelte: 2013.02.28
Felülvizsgálat kelte: 2013.10.18

1. AZONOSÍTÁS

Anyag/készítmény megnevezése:

- magyar név: Édesnarancs olaj
- angol név: Orange sweet oil
- INCI: Citrus sinensis, syn.: Citrus aurantium var. Dulcis
- Felhasználási területek: Légyfrissítés, levegőillatosítás

CAS-szám: 8028-48-6

EINECS: 232-433-8

Gyártó/forgalmazó adatai:

- Cégnév: Aromax Zrt.
- Cím: 1031 Budapest, Záhony utca 7.
- Tel: +36 1 8808 480 Fax: +36 1 8808 481 E-mail: aromax@aromax.hu

Égésügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat: 1096 Budapest, Nagyvárad tér 2.

Tel: +36 80 201 199 Fax: +36 1 476-1138

2. VESZÉLYEK AZONOSÍTÁSA

2.1. Az anyag vagy keverék osztályozása

- **Az 1272/2008/EK rendelet szerinti osztályozás**
Flam. Liq 3 – H226; Asp. Tox. 1 – H304; Skin Irrit. 2 – H315; Skin Sens. 1 – H317; Aquatic Chronic 1 – H410; Aquatic Acute 1 – H410;
- **A 67/548/EGK irányelv vagy a 1999/45/EK irányelv szerinti osztályozás**
N Környezeti veszély
Xn Ártalmas

R10 Kis mértékben tűzveszélyes.

R38 Bőrizgató hatású.

R43 Bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat (szenzibilizáló hatású lehet).

R50/53 Nagyon mérgező a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszan tartó károsodást okozhat.

R65 Lenyelve ártalmas, aspiráció (idegen anyagnak a légutakba beszívása) esetén tudókárosodást okozhat.

- **Pótlólagos adatok:**

Teljes R és H szöveg mondatok: lásd 16. fejezet

2.2. Címkézési elemek

- Az 1272/2008/EK rendelet szerinti címkézés (GHS02, GHS07, GHS08, GHS09)

- Figyelmeztetés**

Veszély

- Figyelmeztető mondatok**

H226 Tűzveszélyes folyadék és gőz.

H304 Lenyelve és a légutakba kerülve halálos lehet.

H315 Bőrirritáló hatású.

H317 Allergiás bőrreakció válthat ki.

H410 Nagyon mérgező a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz.

- Óvintézkedésre vonatkozó mondatok**

P210 Hőtől/szikrától/nyílt lángtól/forró felületektől távol tartandó. Tilos a dohányzás.

P233 Az edény szorosan lezárva tartandó.

P261 Kerülje a por/füst/gáz/köd/gőzök/permet belélegzését.

P273 Kerülni kell az anyagnak a környezetbe való kijutását.

P280 Védőkesztő/védőruha/szemvédő/arcvédő használata kötelező.

P301+P310 LENYELÉS ESETÉN: azonnal forduljon TOXIKOLÓGIAI KÖZPONTHOZ vagy orvoshoz.

P302+P352 HA BŐRRE KERÜL: Lemosás bő szappanos vízzel.

P303+P361+P353 HA BŐRRE (vagy hajra) KERÜL: Az összes szennyezett ruhadarabot azonnal el kell távolítani/le kell vetni. A bőrt le kell öblíteni vízzel/zuhanyozás.

P403+P235 Jól szellőző helyen tárolandó. Hűvös helyen tartandó.

P501 Az edény tartalmát / a tartályt a helyi/regionális/nemzeti/nemzetközi szabályozásoknak megfelelően kell hulladékként elhelyezni.

2.3. Egyéb veszélyek

-

3. ÖSSZETÉTELRE VONATKOZÓ INFORMÁCIÓK

Kémiai név	Tartalom (%)	EINECS szám	CAS szám	Osztályozás Reguláció (EC) 1272/2008	Veszélyesség*	Osztályozás
Limonene	>=50	205-341-0	138-86-3	Flam. Liq. 3; Skin Irrit. 2; Skin Sens. 1; Aquatic Chronic 1; Aquatic Acute 1	H226;H315;H317;H410	N, Xi: R10-38-43-50/53
Myrcene	0,5-5,0	204-622-5	123-35-3	Flam. Liq. 3; Asp. Tox. 1; Skin Irrit. 2; Eye Irrit. 2	H228;H304;H315;H319	Xn: R10-38-65

Édesnarancs olaj

Kémiai név	Tartalom (%)	EINECS szám	CAS szám	Osztályozás Reguláció (EC) 1272/2008	Veszélyesség*	Osztályozás
Linalool	0,1-2,00	201-134-4	78-70-6	Skin Irrit. 2; Eye Irrit. 2	H315;H319	Xi: R38
Citral	0,1-2,00	226-394-6	5392-40-5	Skin Irrit. 2; Skin Sens. 2	H315;H317	Xi: R38-43

*A termékre vonatkozó veszélyességi utalások szövege a 16. fejezetben található.

4. ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁSI INTÉZKEDÉSEK

4.1. A szükséges elsősegélynyújtási intézkedések

Belélegzés esetén:	A sérültet friss levegőre kell vinni. Ha nem lélegzik, mesterséges lélegeztetést kell alkalmazni. Nehézlégzés esetén adjunk oxigént. Azonnal hívjunk orvost. Belélegzés esetén vigye friss levegőre.
Bőrrel való érintkezés esetén:	A szennyezett ruházatot távolítsuk el, a szennyeződött bőrfelületet szappannal és bő vízzel alaposan mossuk le. Ha a tünetek fennmaradnak, hívjunk orvost.
Szembe kerülés esetén:	Öblítsük bő langyosvízzel legalább 15 percen keresztül, a szemhéjakat szélesre nyitva. Ha az irritáció fennmarad vagy szövethétkárosodás következett be, hívjunk szemorvost.
Lenyelés esetén:	Öblítsük ki a szánkát vízzel, és forduljunk orvoshoz. Maradjunk nyugalmi helyzetben, ne próbáljunk hányni.

4.2. A legfontosabb akut és krónikus tünetek és hatások

Nem áll rendelkezésre információ.

4.3. Bármely azonnal szükséges orvosi odafigyelés és speciális kezelés

Nem áll rendelkezésre információ.

5. TŰZVÉDELMI INTÉZKEDÉSEK

5.1. Oltóközeg

Megfelelő tűzoltószerek: vízpermet, széndioxid, száraz kémiai por vagy megfelelő oltóhab.
Biztonságtechnikai okokból nem megfelelő tűzoltószerek: teljes vízszugár.

5.2. Vegyület vagy keverék használatából adódó speciális kockázatok

Ismert módon vagy várhatóan veszélyes éghető termékek: égés során toxikus füstöt bocsátanak ki.

5.3. Tűzoltási tanácsok

Egyéb tűzoltási megfontolások: a magas hőmérséklet zárt tartályokon belüli magas nyomáshoz vezethet.

Kerüljük a keletkező gőzök belélegzését. Használjunk légzőkészüléket. A tűz ne terjedhessen szennyvízcsatornába és vízfolyásokba.

Speciális tűzvédelmi eljárások: viseljünk önhordó légzőkészüléket és védőruhát, hogy megelőzhessük a bőrrel és szemmel való érintkezést.

6. ÓVINTÉZKEDÉSEK BALESET (VÉLETLEN KIÖMLÉS) ESETÉRE

6.1. Személyes elővigyázatosság, védőberendezések és sürgősségi eljárások

Viseljen légzőkészüléket, kémiai védőszemüveget, gumicsizmát, és kemény gumikesztyűt. Ne engedjen be másokat a kiürített területre. Kerülje el a gőzök belélegzését, használjon megfelelő légzőkészüléket.

6.2. Környezetvédelmi óvintézkedések

Hogy megelőzzük a környezet esetleges elszennyeződését, ne hagyjuk, hogy az anyag szennyvízcsatornába, felszíni vizekbe vagy a talajvízbe jusson.

6.3. Közömbösítő módszerek és takarítószer

Szórjuk be inert, szervesetlen, nem gyúlékony abszorbens anyaggal (pl. mészkő, homok, nátriumkarbonát).

Nem feltöltődő eszközt használva tegyük fedett konténerekbe, és szállítsuk el. Kerüljük a nyílt láng és gyújtóforrások (pl. a vízmelegítő őr lángja) használatát. Szellőztessük a területet, és mossuk fel a kiömlési területet, miután teljesen eltávolítottuk az anyagot.

Intézkedjünk az érvényes törvényekkel és szabályzatokkal összhangban.

6.4. Más pontokra hivatkozás

Az eltávolítással kapcsolatban lásd a 13. fejezetben közölt információkat.

7. KEZELÉS ÉS TÁROLÁS

7.1. Biztonságos kezelési óvintézkedések

A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések:

Gondoskodjunk a munkaterület megfelelő szellőztetéséről, mert a gőzök robbanásveszélyes elegyet alkothatnak a levegővel.

Kerüljük el a szemmel, bőrrel és ruházattal való érintkezést. Viseljünk védőruhát és használjunk védőkesztyűt.

Tartsuk be a munkahigiéniai és –biztonsági előírásokat.

Csak eredeti konténerben tároljunk.

Tűz- és robbanásvédelmi információk: Tartsuk távol a tűzforrásokat – ne dohányozzunk.

A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetlenséggel együtt.

7.2. A biztonságos tárolás szabályai, beleértve a nem megfelelést

A raktárhelyiségekkel és tartályokkal szemben támasztott követelmény:

Ajánlott csomagolóanyagok: szorosan zárt és lehetőleg tele konténerekben, hűvös, száraz és szellőztetett területen tárolandó

Tároljuk üveg, megfelelő műanyag, alumínium vagy zománczott konténerekben

Tárolás: tartsuk az anyagot gyújtóforrástól távol (pl. forró felszín, szikra, láng és statikus feltöltődés)

Védjük a hő/túlhevülési- és fényforrásoktól.

Tartsuk távol a nem megfelelő anyagoktól (lásd a nem megfelelőségi részt)

Akadályozzuk meg az illetéktelen személyek hozzáférését.

Ne tároljuk az anyagot élelmiszer és ivóvíz közelében.

Ne nyissuk ki a konténert nyomás alatt.

Tároljuk sötét és száraz helyeken, kerüljük a hőt.

8. EXPOZÍCIÓ ELLENŐRZÉSE / SZEMÉLYI VÉDELEM

8.1. Ellenőrző paraméterek

Anyagnyilatkozat nem szükséges.

8.2. Kitétség ellenőrzés

Személyes védőfelszerelés:

Általános védekezési és higiéniai intézkedések: Intézkedéseket kell tenni az anyagok szembe vagy bőrre fröccsönésének megakadályozására. Viseljünk szemvédőt és védőruházatot. Kerüljük el a belélegzést és a bőrrel és szemmel való érintkezést.

Légzésvédelem: nem megfelelő szellőzés esetén alkalmazzunk megfelelő légzőkészüléket. Rövid ideig tartó kitétség esetén használjunk szűrőberendezést.

Kézvédelem: kémiaileg ellenálló védőkesztyű használata ajánlatos. Tisztítsuk le a szennyezett védőkesztyűt újrahasználat előtt.

Szem/arc védelem: kémiai védőszemüveg használata ajánlatos. Tisztítsuk le a szennyezett védőszemüveget újrahasználat előtt.

Testvédelem: védőruházat használata ajánlatos. Távolítsuk el a szennyezett ruházatot. Bőrrel való érintkezés után azonnal mossa le a vízzel és szappannal.

Technikai ellenőrzés:

Szellőzés: ne lélegezzünk be gőzöket.

Mechanikai elszívás

Korlátozottan vagy gyengén szellőztetett területeken megfelelő légzőkészülék használatára szükség lehet.

9. FIZIKAI ÉS KÉMIAI TULAJDONSÁGOK

Információ az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokról

Külső jellemzők	
forma:	folyadék
szag:	friss, édes, lédús
Olvadáspont	Nem áll rendelkezésre.
Forráspont	Nem áll rendelkezésre (100-176°C).
Lobbanáspont	Nem áll rendelkezésre (47-53°C).
Gyulladási hőmérséklet	Nem áll rendelkezésre.

Édesnarancs olaj

Robbanási határok (alsó/felső)	Nem áll rendelkezésre.
Gőznyomás	Nem áll rendelkezésre.
Sűrűség	Nem áll rendelkezésre (0,838-0,855 g/cm ³ , 20 °C)
Eloszlási együttható (n-Oktanol/víz):	Nem áll rendelkezésre.
Viszkozitás (dinamikai/kinematikai)	Nem áll rendelkezésre.
Törésmutató	Nem áll rendelkezésre (1,465-1,485, 20 °C)

10. STABILITÁS ÉS REAKCIÓKÉSZSÉG

10.1. Reakciókészség

Nem áll rendelkezésre információ.

10.2. Kémiai stabilitás

Nem áll rendelkezésre információ.

10.3. Lehetséges veszélyes reakciók

Nem áll rendelkezésre információ.

10.4. Elkerülendő körülmények

Erős hőhatás, láng vagy egyéb gyújtóforrás.

10.5. Nem megfelelő anyagok

Ilyenek nem ismertek.

10.6. Veszélyes bomlástermékek

Égés esetén ismeretlen szerves anyagok és szénmonoxid keletkezhetnek.

11. TOXIKOLÓGIAI INFORMÁCIÓ

Ugyan a készítményt nem vetették alá toxikológiai vizsgálatoknak, de olyan anyagokból áll, melyek megalapozott toxikológiai bibliográfiával rendelkeznek. Ezen anyagok a 3. szakaszban felsorolásra kerültek.

Bőrrmarás / irritáció: nem áll rendelkezésre információ.

Súlyos szemkárosodás / irritáció: nem áll rendelkezésre információ.

Légzőszervi / bőr érzékenység: nem áll rendelkezésre információ.

Csírasejt-mutagén: nem áll rendelkezésre információ.

Karcinogenitás: nem áll rendelkezésre információ.

Reprodukciós toxicitás: nem áll rendelkezésre információ.

12. ÖKOLÓGIAI INFORMÁCIÓK

Ugyan a készítményt nem vetették alá ökotoxikológiai vizsgálatoknak, de olyan anyagokból áll, melyek megalapozott toxikológiai bibliográfiával rendelkeznek. Ezen anyagok a 3. szakaszban felsorolásra kerültek.

Toxicitás: nem áll rendelkezésre információ.

Édesnarancs olaj

Perzisztencia és lebonthatóság: nem áll rendelkezésre információ.

Környezeti feltételek melletti viselkedés

Bioakkumulációs képesség: nem áll rendelkezésre információ.

A talajban való mobilitás: nem áll rendelkezésre információ.

A PBT- és a vPvB-értékelés eredményei: nem áll rendelkezésre információ.

Egyéb információ

Lásd a 6., 7., 13. és 15. pontot.

Ne engedjük bele szennyvízbe vagy vízgyűjtőkbe.

13. HULLADÉKKEZELÉS, ÁRTALMATLANÍTÁS

Hulladékkezelési módszerek (ajánlás): A hatósági előírások figyelembe vétele mellett különleges kezelés céljából elszállítandó.

Tisztítatlan csomagolások (ajánlás): Az érvényes törvényi/hatósági előírásoknak megfelelően.

EWC kód: 16 03 05 Veszélyes anyagokat tartalmazó szerves hulladékok

14. SZÁLLÍTÁSRA VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK

UN szám:

ADR/RID / IMDG / IATA

UN1169

Az ENSZ szerinti megfelelő szállítási megnevezés:

ADR/RID / IMDG / IATA

Extraktum, aromás, folyadék (limonént és mircént tartalmaz)

Szállítási veszélyességi osztály(ok):

ADR/RID / IMDG / IATA osztály bárcák 3 Gyúlékony folyékony anyagok

Csomagolási csoport:

ADR/RID / IMDG / IATA

III

A felhasználót érintő különleges óvintézkedések

Kemler-szám:

300

EMS-szám:

F-E, S-D

Szállítási/egyéb adatok:

ADR/RID

Speciális kikötések:

601, 640H

Korlátozott mennyiség (LQ):

LQ7

Szállítási kategória:

2

Csomagolási utasítások:

P001, IBC02, LP01, R001

BIZTONSÁGI ADATLAP (AZ (EC) 1272/2008 SZÁMÚ SZABÁLYOZÁSNAK ÉS A 67/548/EGK SZÁMÚ EURÓPAI IRÁNYELVNEK MEGFELELŐEN)

Édesnarancs olaj

15. SZABÁLYOZÁSI INFORMÁCIÓK

15.1. Speciálisan az anyagra vagy keverékre vonatkozó biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi rendeletek/törvények

Nem áll rendelkezésre információ.

15.2. Kémiai biztonsági értékelés

Nem áll rendelkezésre információ.

16. EGYÉB INFORMÁCIÓK

16.1. Kockázatok

H226 Tűzveszélyes folyadék és gőz.

H304 Lenyelve és a légutakba kerülve halálos lehet.

H315 Bőrirritáló hatású.

H317 Allergiás bőrreakció válthat ki.

H319 Súlyos szemirritációt okoz.

H410 Nagyon mérgező a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz.

R10 Kis mértékben tűzveszélyes.

R38 Bőrizgató hatású.

R43 Bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat (szenzibilizáló hatású lehet).

R50/53 Nagyon mérgező a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszan tartó károsodást okozhat.

R65 Lenyelve ártalmas, aspiráció (idegen anyagnak a légutakba beszívása) esetén tudókárosodást okozhat.

A megadott információk jelen tudásunkon alapulnak és a termék szállított állapotára vonatkoznak. Az adatlap csak a biztonsági követelmények szempontjából jellemzi a terméket, és nem arra szolgál, hogy annak bizonyos tulajdonságait garantálja. Nem helyettesíti a termékspecifikációt. Az érvényes rendeletek betartása, az esetleges speciális felhasználású technológiának megfelelő biztonsági előírások kialakítása és betartása a felhasználó feladata. Az anyaggal (készítménnyel) kapcsolatos konkrét felhasználási mód során a 98/24/EK irányelv alapján fel kell mérni és értékelni kell a munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatokat.

16.2. Rövidítések és mozaikszavak:

ADR	L'Accord européen relatif au transport international des marchandises dangereuses par route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)
RID	Reglement International concernant le transport des marchandises (Regulations Concerning the International Transport of Dangerous Goods by Rail)
IMDG	International Maritime Code for Dangerous Goods
IATA	International Air Transport Association
IATA-DGR	Dangerous Goods Regulations by the „International Air Transport Association” (IATA)
ICAO	International Civil Aviation Organization
ICAO-TI	Technical Instructions by the „International Civil Aviation Organization” (ICAO)

BIZTONSÁGI ADATLAP (AZ (EC) 1272/2008 SZÁMÚ SZABÁLYOZÁSNAK ÉS A 67/548/EGK SZÁMÚ EURÓPAI IRÁNYELVNEK MEGFELELŐEN)

Édesnarancs olaj

CAS	Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)
LC50	Lethal Concentration, 50 percent
LD50	Lethal Dose, 50 percent

16.3. Felhasznált irodalom:

RIFM Database
Suppliers Information
REACH registration dossier
IFRA/IOFI Labelling Manual